

MASAYOSHI SUKITA

KRAHVI MUUTUMINE

Moekunstnik Kansai Yamamoto disainis David Bowie 1973. aasta albumi Aladdin Sane kontserditurnee jaoks ekstravagantse kostüümi (vasakul). Lehekülje servas on aga foto legendist "The Station to Station" turnee ajal. Isikupärased kostüümid jätkuvad all vasakul. Need illustreerivad ehedalt Bowie kameeleonlikku külge ja aastatega muutuvat moodi.

Kõik rõivakomplektid on vaatamiseks välja pandud näitusele "David Bowie is", mida näeb Londonis Victoria & Alberti muuseumis 28. juulini.

Bowie inspireerib paljusid, sealhulgas Gucci moemaja disainerit Frida Giannini. Allpool on näha üks kavand ja kaks fotot Gucci Uomo 2009/10 talvekollektsioonist, mille loomisel andis eeskujuna lugupidamatu kameeleon isiklikult.

UUS

DAVID BOWIE ON TÕELISELT LEGENDAARNE ja revolutsiooni-line moe- ja muusikaikoon, *pop-rock*-maailma püha kameeleon. Ta on ühteaegu kiidetud ja armastatud kui ka segadusttekitav – ja seda kõike juba rohkem kui viiskümmend aastat järjest. Staari lüürika ja uhked lavariided on jätnud templi müllu igaveseks nii mitmele põlvkonnale, et sellele saavad vastu panna vaid üksikud pop-kultuuri tähed.

Bowie, kes muu hulgas on loonud ajahammastele vastu pidanud hümnid "Heroes" ja "Let's Dance", vormib oma loomingusse kokku nii sürrealismi, brechtliku teatri kui ka Broadway muusikalid. Lisaks pakub ta midagi sellist, mida tahavad elult leida noored, kes alles oma identiteeti otsivad.

Laulja pani proovile 1970. aastate kitsarinnalise ellusuhtumise. Väidetavalt flirtis ta Mick Jaggeriga, abiellus aga supermodell Imaniga. David Bowie ei ole vaid nimi: ta on terviklik idee, isikuline universum, kus elavad veel sellised müütilised tegelased nagu Ziggy Stardust ja Aladdin Sane. See maailm on andnud lisatähendusi sõnadele London, kuninglik perekond ja Briti impeerium. Juba aastakümneid on austajate mass imiteerinud tema liigutusi ja täppisteadusena ka riietusstiili, liikudes tema kontsertide *rock*-vaimus läbi elu. Pole siis üllatav, et pärast pikka ooteaega on Bowie tulnud välja uue muusikaga, plaadiga, mil pealkirjaks "The Next Day".

Bowie esimene rahvusvaheline retrospektiivne näitus "David Bowie is" on avatud Londonis Victoria & Alberti muuseumis 28. juulini. Kurator Victoria Broackes selgitab, et V&A on ainuke muuseum maailmas, millel on olnud ligipääs Bowie'ga seotud arhiividesse, et anda elu sellele suurejoonelisele näitusele. "Esmakordselt on publikul võimalus silmitsi seista mitte ainult tema loominguga, vaid ka tema mõjuga kunstile, graafikale, kinole, fotograafiale ja moele," ütleb Broackes.

"David Bowie is" on ideaalne koht, kus avastada muusiku lõputut loomingulisust: Bowie on oma muusika ise kirjutanud, kujundanud albumite kaaned, lavade stsenograafia, kostüümid ja lavameigi ning loonud palju kujuteldavaid tegelaskujusid. Frida Giannini, Gucci loominguline direktor ning näituse peasponsor jutustab Gentlemanile: "David Bowie on üks minu lemmikmuusikutest ja inspiratsiooniallikatest. Ta lõi oma unikaalse stiili, ilma et oleks pidanud kasutama stilistide abi. Mul on huvitav ette kujutada, kuidas ta üksinda peegli ees uut jumestust proovib või uusi rõivadisaine loob – ilma ühegi imidžilooja abita! Iga kord, kui ta avalikkuse ette astub, on see kui etendus. Tema androgeenne natuur rajab teed naistemoe maskuliinsele poolele. See mõjutab tugevalt ka Gucci meestekollektsioonide naiselikumat poolt," ütleb Giannini. Bowie looming mõjutab lisaks fännidele ka kino-, fotograafia-, kunsti- ja moemaailma suurkujusid.

Näitus dokumenteerib kõike, olgu see siis legendaarne 1974. aasta tuur Diamond Dogs (inspireeritud Fritz Langi "Metropolisest" ning George Orwelli "1984st") või 1972. aasta Ziggy Stardusti ja Thin White Duke'i kostüüm. Viimased mõjutasid tugevalt nii Jonathan Saundersi, Jean-Paul Gaultier' kui ka Frida Giannini loomingut.

Näitusel on väljas 300 eset, sh originaalkostüümid ja muusiku filmid, videoklipid ja muusikainstrumendid. "Näeb tõelisi loomingulisi aardeid," märgib kurator. "Muu hulgas on väljas ka laulutekstide mustandid. Sealt näeb tänu Bowie enda parandustele ja märgetele, kuidas on sündinud meie elude helitaust. See on tõepoolest inspireeriv."

Väljapanekul saab veel teada, kuidas muutus muusiku nimi David Robert Jones 1965. aastal David Bowie'ks. Selgub, kuidas Stanley Kubrick Bowie'lt inspiratsiooni on saanud, ning näeb The Jean Genie Live videot, mille BBC oma arhiividest kustutas. Lisaks on nähtaval filmid Labyrinth (1986) ja Basquiat (1996), milles Bowie mängib Andy Warholi, ning paljud Helmut Newtoni ja Herb Rittsi fotod kuulsusest. On ilmselge, et Bowie puhul on tegu tõelise kameeleoniga.

Tema äsja ilmunud singlit "Where are we now?", peaaegu ohtes lauldud kaasaja hümn, vaadati YouTube'is esimeste nädalatega miljoneid kordi. V&A Muuseumi direktor Martin Roth kinnitab: "David Bowie on tõeline staar, kes on otseselt seotud popkultuuri arenguga, nüüd enam kui kunagi varem."

www.vam.ac.uk